

Анонимизиран текст

Превод

C-663/23 – 1

Дело C-663/23

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

9 ноември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Landgericht Düsseldorf (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

24 октомври 2023 г.

Ищец:

UW

Ответник:

Etihad Airways P.J.S.C.

Landgericht Düsseldorf

Определение

по дело със страни

господин UW, [...] Берлин,

ищец,

[...]

срещу

Etihad Airways P.J.S.C., [...] Франкфурт,

ответник,

[...]

двадесет и втори граждански състав на Landgericht Düsseldorf (Областен съд Дюселдорф, Германия)

на 24.10.2023 г.

[...]

определи:

Спира производството по делото.

На основание член 267, първа алинея, буква б) и трета алинея ДФЕС отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

1.

Трябва ли член 5, параграф 1, буква а) във връзка с член 8, параграф 1, буква а) и член 7, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218; наричан по-нататък „Регламент № 261/2004“) да се тълкува в смисъл, че пътник, който е закупил билет за полет на даден опериращ въздушен превозвач не с пари, а като е използвал бонуси за пропътувани със самолет мили в рамките на изготвена от друг въздушен превозвач програма за редовни пътници, може при отмяна на този полет от опериращия въздушен превозвач да иска възстановяване на стойността на билета в пари?

2.

При утвърдителен отговор на първия въпрос: следва ли стойността на билета по смисъла на член 8, параграф 1, буква а) от Регламент № 261/2004, чието възстановяване пътникът може да иска в пари, да се изчислява според общодостъпната тарифа, по която опериращият въздушен превозвач предлага за продажба отменения полет, или според стойността (средната стойност) на използваните бонус мили?

Мотиви:

I.

В основата на преюдициалното производство са следните факти:

Ищецът има потвърдена резервация за полета от Дюселдорф през Абу Даби (Обединени арабски емирства) за Кайро (Египет), който ответникът трябва да изпълни на 6 и 7 април 2021 г. (полети с номера EY 24 и EY 653).

Неговият спътник закупува съответния билет от American Airlines. Спътникът заплаща билета на ищеца с 42 500 мили по програмата за редовни пътници на American Airlines, а ищецът заплаща 81,60 щатски долара за данъци и такси.

Съгласно общодостъпната тарифа горепосоченият полет е на стойност 8 009,91 евро заедно с данъците и таксите.

Полетът е отменен от ответника.

Ищецът отказва предложеното му премаршрутиране и на 6 февруари 2021 г. иска от ответника възстановяване на използваните бонус мили и на допълнително платената сума в срок до 15 февруари 2021 г. Ответникът не възстановява претендираната сума и препраща към American Airlines.

На 22 февруари 2021 г. ищецът натоварва своя процесуален представител с анализа и оценка на неговите претенции както и с предявяването им пред ответника по извънсъдебен ред. Процесуалният представител фактурира на ищеца за това сумата от 850 евро.

Ответникът настоява пред авиокомпания American Airlines да кредитира по сметката за бонус мили на спътника използваните 85 000 мили.

В настоящото дело ищецът иска

ответникът да бъде осъден да му плати 8 009,91 евро ведно с лихвите [...], както и да му плати допълнително 850 евро.

Ответникът моли

искът да бъде отхвърлен.

Ответникът счита, че ищецът може да иска най-много кредитирането на бонус мили, защото билетът бил закупен, като са използвани бонус мили от авиокомпания American Airlines, а не с парично плащане. Тъй като ответникът не можел да прехвърли по сметката на ищеца бонус мили от American Airlines, относно възстановяването последният трябвало да се обърне към American Airlines.

II.

Поставените в диспозитива въпроси са от решаващо значение за уважаването на иска.

В частност:

Съгласно член 5, параграф 1, буква а) и член 8, параграф 1, буква а), първо тире от Регламент № 261/2004 ищецът има право да предяви иск срещу ответника за възстановяване на стойността на билета в размер на 8 009,91 евро, ако може да иска връщане на стойността на билета в пари, въпреки че билетът не е платен с пари, а е придобит при използване на бонус мили.

Съгласно член 5, параграф 1, буква а) и член 8, параграф 1, буква а), първо тире от Регламент № 261/2004 ответникът трябва да възстанови на ищеца по негов избор в срок до седем дни по [начините, посочени в] член 7, параграф 3 от Регламент № 261/2004, пълната стойност на билета на цената, на която е купен, тъй като ответникът е отменил резервирания полет, за който ищецът има потвърдена резервация.

а)

Ищецът е заплатил самолетния билет само частично в размер на 81,60 щатски долара за данъци и такси, като за останалата част е използвал 42 500 мили на спътника си по програмата за редовни пътници на American Airlines.

Видът и размерът на правото на възстановяване се определят от член 7, параграф 3 от Регламент № 261/2004, на който се позовава изрично член 8, параграф 1, буква а), първо тире от същия регламент. Съгласно член 7, параграф 3 от Регламент № 261/2004 стойността на билета се възстановява в брой, чрез електронен банков превод, банкови ордери или банкови чекове или, с подписано съгласие на пътника, в пътнически ваучери и/или други услуги. В такъв случай е спорно дали ищецът може да иска възстановяване на равностойността на използваните бонус мили в евро. Съдебният състав счита, че на този въпрос следва да се отговори утвърдително.

Този извод не е в противоречие с обстоятелството, че първоначално самолетният билет е закупен не с парични средства, а като са използвани бонус мили. Съгласно ясната формулировка на член 7, параграф 3 от Регламент № 261/2004 възстановяване под формата на пътнически ваучери и/или други услуги, към които спада и обратното кредитиране на бонус мили, може да стане само с подписано съгласие на пътника. Тъй като в случая не е налице такова съгласие на ищеца, равностойността на бонус милите следва да се възстанови в пари.

Този извод не е в противоречие и с обстоятелството, че в член 8, параграф 1, буква а) от Регламент № 261/2004, който изрично се позовава на член 7, параграф 3 от същия регламент, се има предвид обичайното заплащане на самолетните билети с парични средства и не е предвидено възстановяване на стойността на билета при използване на бонус мили. Всъщност член 3, параграф 3, второ изречение от Регламент № 261/2004 изрично посочва, че последният се прилага и в случаите, в които самолетните билети са закупени

от въздушен превозвач в рамките на програма за формиране на редовни клиенти или на други търговски програми. Към тези програми спадат също програмите за редовни пътници с бонус мили, каквато е тази на American Airlines. Това позволява да се заключи, че законодателят явно е имал предвид случаи като настоящия и въпреки това, що се отнася до правото на възстановяване по член 8, параграф 1, буква а), първо тире от Регламент № 261/2004, е решил да препрати към член 7, параграф 3 от същия регламент без ограничения по отношение на начините за възстановяване, за да избегне неудобството за пътниците в тези случаи.

В тази връзка следва да се обърне особено внимание на обстоятелството, че често бонус милите в рамките на програма за формиране на редовни пътници могат да се използват за закупуването на полети на други авиокомпаниии, които са членове на едно и също обединение на авиокомпаниии, както и в настоящия случай: бонус милите от програмата за редовни пътници на American Airlines могат да се използват за полети на ответника. В тези случаи използваният въздушен превозвач не може или може, но само със значителни затруднения, да върне в сметката на пътника издадените от друга авиокомпания бонус мили. Очевидно законодателят е решил в подобни случаи също да предостави на пътника право на възстановяване в пари, за да не бъде препращан по повод възстановяването от опериращия въздушен превозвач към авиокомпанията, изготвила програмата за редовни пътници.

Това е в съответствие също и с целта на Регламент № 261/2004 да създаде високо равнище на защита на пътниците при пътуване със самолет. Съдът на ЕС се е произнесъл относно правото на обезщетение по член 7, параграф 1 от Регламент № 261/2004, че член 7, параграф 3 от същия регламент трябва да се тълкува разширително, за да се създаде високо равнище на защита на пътниците (вж. решение от 3 септември 2020 г., C-356/19, Delfly/Smartwings Poland [...]). Пътникът може да иска изплащането на обезщетението в националната си валута вместо в евро).

Дори ако съгласно договорните клаузи относно програмата за редовни пътници на American Airlines възстановяването на равностойността на бонус милите в пари да е изключено и да е предвидено само обратно кредитиране на бонус милите по сметката на пътника, съгласно член 15 от Регламент № 261/2004 тази разпоредба би била недействителна, тъй като това би довело до недопустимо ограничаване на правата на ищеца по член 5, параграф 1, буква а), член 8, параграф 1, буква а), първо тире и член 7, параграф 3 от същия регламент. Освен това съгласно член 13 от Регламент № 261/2004 опериращият въздушен превозвач има право да предяви регресен иск срещу другия въздушен превозвач, издал бонус милите.

б)

Що се отнася до размера на иска, ищецът претендира сума в размер на 8 009,91 евро. Според изложените от ищеца доводи, които не се оспорват, това е цената, която той е щял да плати при резервацията на полетите по този маршрут на свободния пазар. Независимо от факта, че бонус милите са нетъргуеми, те имат стойност, тъй като в рамките на програмата за редовни пътници пътникът може да ги използва като насрещна престация за предлагани стоки или услуги (вж. BGH (Bundesgerichtshof — Федерален върховен съд, Германия), решение от 1 март 2023 г. — IV ZR 112/22, r + s 2023 г., стр. 448, 449, т. 14). Съдебният състав счита, че е уместно по отношение на стойността на бонус милите в съответствие с изложените от ищеца доводи да се вземе предвид хипотетичната покупна стойност.

Невъзможно е да се изведе някаква обективна стойност на бонус милите. Стойността на използваните бонус мили варира в зависимост от това за кои полети те се използват. Използването на тези мили може да се окаже по-изгодно или по-неизгодно за пътника в зависимост от това кой полет се резервира, като се използват бонус милите, като по принцип стойността на тези мили е по-висока за скъпи полети на дълги разстояния, отколкото за стандартни полети на къси и средни разстояния. Би било обаче практически трудно приложимо, а и неприемливо за пътника, ако би следвало да се определя някаква „средна стойност“ на бонус милите, евентуално въз основа на поведението на пътника по време на пътуване със самолет в миналото или въз основа на поведението на средностатистически клиент по програма за редовни пътници. При използването на бонус милите за пътника е напълно неясно каква е тяхната стойност. По принцип пътникът няма поглед върху съответните изчисления на авиокомпанията и върху споразуменията ѝ с други авиокомпании, включени в съответното обединение на авиокомпании, относно приемането на бонус мили при резервиране на полети. Ищецът изтъква и това не се оспорва, че използва редовно милите за много скъпи полети. Резервацията на въпросния полет от Дюселдорф през Абу Даби до Кайро на 6 и 7 април 2021 г., за която са използвани 42 500 бонус мили, е „конкретизирала“ тяхната стойност по хипотетичната цена, на която съответният полет се предлага на свободния пазар. Последващата отмяна на полета не може да отнеме на ищеца това преимущество. Когато авиокомпанията изготвя съответната програма за редовни пътници с цел привличане на редовни клиенти и маркетинг и пътникът използва тези мили за резервацията на даден полет, в случай че въздушният превозвач отмени съответния полет, той трябва да се придържа към конкретизираната стойност на бонус милите за конкретната полетна резервация, още повече че изчислението, което се крие зад бонус програмата, е напълно непрозрачно за пътника.

Ирелевантен е доводът на ответника, че междуременно е възстановил използваните за полета бонус мили по сметката за събиране на бонус мили на спътника, извършил резервацията. От една страна, в резултат на възстановяването на тези бонус мили по сметката на спътника не се увеличава имуществото на ищеца. От друга страна, възстановяването на

стойността на билета под друга форма, различна от изплащане в пари, както вече беше посочено, в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламент № 261/2004 може да стане само ако е налице подписано съгласие от пътника. В случая липсва такава, поради което възстановяването на бонус милите е напразно и не води до удовлетворяване на претендираното. Ответникът не може да „създава факти“, като възстанови използваните бонус мили на ищеца или на неговия спътник против тяхната воля.

в)

Тълкуването на Регламент № 261/2004 по отношение на поставените по-горе въпроси не е толкова очевидно, че правилният извод от тълкуването да може да се изведе недвусмислено от текста на Регламент № 261/2004 и от досегашната практика на Съда. [...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ